

2021_ANUL GOGA - ANUL TINERILOR OȚELIȚI (XXXVI):

morala furnicilor?- cultura materială! - statul nu e al țăranilor ci al domnilor! -

Cultura presupune deci societatea?

șagunism - tribunism

Cultura presupune ... societatea fiindcă
numai în sânul acesteia au indivizii posibilitatea să-și dezvolte puterile spirituale și morale!

Numai constituirea în societate face posibilă transmiterea culturii din generație în generație.

A. Cultura materială

statul nu e al țăranilor ci al domnilor ... Boerii, fiind dâșii stăpâni în stat, fac ce vor ...

morala furnicilor
În triburile primitive între membri unei comunități se respectă dreptul, morala și legea adoptată de dâșii ...

Două culturi. Cultura domnilor și cultura țăranilor pe urmele lui Octavian Goga, gazetarul!

1876 1942 Tăslăuanu

Octavian Goga

Octavian C.

2021 Anul Goga - anul tinerilor oțeliți

Reproducem continuarea articolului „Două culturi (Cultura domnilor și cultura țăranilor)”, apărut în revista *Luceafărul* (Sibiiu, anul VII, 15 febr. 1908, nr. 4): «Cultura presupune deci societatea, fiindcă numai în sânul acesteia au indivizii posibilitatea să-și dezvolte puterile spirituale și morale. (n.a.: *Wilhelm Lexis, das "Wesen der Kultur. Die Allgemeinen Grundlagen der Kultur der Gegenwart. Th. I. Abth. 1. Berlin-Leipzig 1906, p.1.). Numai constituirea în societate face posibilă transmiterea culturii din generație în generație. Dacă atotputernicia și bunătatea lui Dumnezeu s'ar fi îngrijit ca înaintarea culturală a diferitelor societăți omenești, dela început să meargă în aceeaș proporție, și în sânul diferitelor societăți omenești să se fi dezvoltat deopotrivă puterile sufletești ale tuturor indivizilor, din cari se alcătuia societatea respectivă, atunci de sigur că astăzi nu ne-am găsi pe o treaptă așa mare de dezvoltare, dar cultura omenească ar trăi în conștiința fiecărui individ și ar servi interesele întregii colectivități sociale. Lucrul s'a întâmplat însă altfel. Indivizii înzestrați cu puteri mai mari, au ajuns să stăpânească pe cei înzestrați cu puteri mai slabe. Aici nu ne interesează în amănunte originea și dezvoltarea acestor stăpâniri. Fapt împlinit e că diferențierea în două clase s'a făcut la toate neamurile. **Astăzi dacă ne uităm la oricare popor cult din Europa**, vedem că hordele de năvălitori barbari de-acum 1500 de ani, dupăce și-au asimilat cultura popoarelor cari într'o vreme erau întrunite în imperiul roman, pe ruinele acestui imperiu au întemeiat state nouă. Aceste au urmat să diferențieze tot mai mult indivizii aceluiaș neam în

două clase (sau chiar în mai multe). Mărginindu-ne la Europa, vedem astăzi la ce prăpăstii s'a ajuns între cultura domnilor și cea a țăranilor. Diferențierea acestora e așa de mare încât numai teoretic putem vorbi de culturi naționale (cultură germană, franceză etc.). În realitate **în întregă Europa e o cultură a domnilor, care în variațiile ei dela popor la popor e mai apropiată decât cultura domnilor de cultura țăranilor din sânul aceluiaș popor**, - să ne gândim, de pildă la România - și sunt culturi ale țăranilor, cari în unele țări sunt mai mult, în altele mai puțin influențate de cultura domnilor. Venind deci să determinăm înțelesul noțiunii cultură, după aceste constatări ale diferențierii neamurilor în două clase sociale (care diferențiere a fost determinată, în cursul vremii, și la diferite popoare, de alți o mulțime de factori, cari aici nu ne interesează), vom merge mai departe, căutând să stabilim formele în cari se încorporează puterile de dezvoltare ale oricărei colectivități de oameni. Cunoscând aceste forme, vom putea stabili și notele esențiale cari compun orice cultură. Pentru ca să se înțeleagă mai ușor mersul argumentației noastre vom lua un exemplu concret, anume poporul românesc din România. Pe acesta îl cunosc poate mai mulți - să ni-se permită măcar presupunerea - și e foarte potrivit pentru ilustrarea teoriei. Ca orice popor din Europa, prin urmare ajuns la un oarecare grad de cultură, e constituit într'un stat național și are o cultură națională. Așa se crede și așa se afirmă. Să vedem însă cari sunt formele de viață ale oricărui popor? Orice popor trăește o viață fizică sau materială, care constituie cultura lui materială, apoi o viață psihică, care constituie cultura lui spirituală și etică.

Să luăm pe rând aceste culturi, să le desfacem în factorii lor constitutivi și să le aplicăm la România.

A.Cultura materială. Fiecare cetățean, nu-i așa că trebuie să se hrănească, să doarmă, prin urmare să aibă un adăpost, și să se îmbrace. Aceste sunt necesități naturale pe cari le are deopotrivă boerul ca și zilerul. E ușor să observăm însă enorma deosebire între felul cum își satisface aceste necesități clasa domnilor și cea a țăranilor. Hrana, adăpostul (casele) și îmbrăcămintea la fiecare țăranime de alt neam din statele Europei sunt altele. Ele sunt o parte din cele mai caracteristice note naționale pentru fiecare din popoarele Europei. Pe când hrana, casele și îmbrăcămintea domnilor din statele Europei sunt mult mai apropiate. Stilurile în arhitectură și moda în îmbrăcămintea se influențează reciproc și s'au dezvoltat independent de cele țărănești, determinate de evoluția artistică a claselor stăpânitoare.

Pentru satisfacerea sus numitelor funcțiuni naturale, individul trebuie să lucreze fie singur fie în grupuri sociale. În România țăranul lucrează pământul (agricultura), sau își paște turmele pe munți (păstoritul) sau, mai adeseori, le face pe amândouă sau, în sfârșit, cei de lângă ape se ocupă cu pescăritul. Astfel își câștigă hrana. Pentru adăpost își face case, cari variază după situația topografică și după bogăția roadelor pe urma muncii. Iar îmbrăcămintea și-o face tot singur și iarăși variază după ținuturi. Pentru satisfacerea mai ușoară a acestor necesități, țăranii se asociază și alcătuiesc sate; mai demult în România lucrau chiar și pământul în comun (devălmășie). Pentru a îndeplini aceste lucrări țăranii au lipsă de o mulțime de unelte pe cari în cea mai mare parte și le fac singuri. Prin urmare au o industrie națională.

Va să zică clasa țărănească produce singură toate mijloacele pentru satisfacerea vieții lui materiale.

Să vedem acum cum își satisfac domnii această viață. Alimentele necesare pentru hrană le cumpără pe bani; pregătirea acesteia o plătesc cu bani. Casele le fac alții tot pe bani, îmbrăcămintea o cumpără tot pe bani. Ca să poată duce această viață se asociază și dâșii la orașe. Toate uneltele cu cari

se săvârșesc aceste lucrări se deosebesc, cer și pământ, de cele ale țăranilor. Cultura materială a clasei țărănești și cea a domnilor e prin urmare fundamental deosebită.

Cum se poate însă ca domniile să trăiască fără să muncească? Iată cum. Știm cu toții, de pildă, că România de 40 de ani e un stat independent, cu rege, cu miniștri, cu armată pe uscat și pe apă. Pentru ce toate acestea? Oricare îți va răspunde că statul e pentru ca să apere interesele cetățenilor. Foarte bine. Să vedem însă în realitate cum se apără interesele cetățenilor, ca pe urmă să putem constata că statul nu e al țăranilor ci al domnilor. În România domniile au pus mâna pe pământ, - cum nu ne interesează aici, - pe urmă au făcut legi cari apără dreptul de proprietate. Mulți dintre țărani, neavând deci posibilitatea să-și câștige altfel existența, trebuie să muncească moșia boerului și să împartă cu el roadă. Țăranii, cari au pământ, n'au posibilitatea să-l munciască, fiindcă nu-și pot ține vite, neavând pășune; nu-și pot face unelte și acareturi neavând pădure (Cine se interesează deaproape de istoria și de împărțirea proprietății pământului în România să citească: Radu Rosetti, *De ce s'au răsculat țăranii în România?* București, 1907 și *Cronicile interne ale dlui C. Stere din Viața Românească*, An. I.). Dacă Domniile sunt stăpâni pe pământ se explică de ce nu trebuie să lucreze. Se explică și necesitatea statului pentru dâșii, dar numai pentru dâșii, fiindcă brațelor muncitoare le e indiferent dacă lucrează pământul boeresc sub stăpânire românească, turcească sau rusească. **Boerii, fiind dâșii stăpâni în stat, fac ce vor.** Cei 40 de ani de domnie în România, a căror apoteoză a fost înfricoșata răscoală țărănească din Martie 1907, ne sunt mărturie. Da, dar în stat sunt legi pe cari le fac reprezentanții poporului, vor zice unii.

Valoarea acestora e nulă, atunci când se execută de funcționarii plătiți de statul boerilor și când țărâtimea nu reprezintă nici o putere. **În triburile primitive între membrii unei comunități se respectă dreptul, morala și legea adoptată de dâșii;** la animalele cari se asociază, de pildă la furnici, se cruță, se apără indivizii aceluiaș cuib, pe când în statele naționale moderne nu se respectă nici măcar această **morală a furnicilor.**

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<https://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2021-anul-goga-anul-tinerilor-oteliti-xxxvi-morala-furnicilor-cultura-materiala-statul-nu-e-al-taranilor-ci-al-domnilor-cultura-presupune-deci-societatea-160066.html>

tribuna.ro/stiri/cultura/2021-anul-goga-anul-tinerilor-oteliti-xxxvi-morala-furnicilor-cultura-materiala-statul-nu-e-al-taranilor-ci-al-domnilor-cultura-presupune-deci-societatea-16...

Tribuna
Dintotdeauna pentru totdeauna!

ASTRA FILM SIBIU INTERNATIONAL FILM FESTIVAL 2021
5 - 12 SEPTEMBRIE

Eveniment Actualitate Stiri de pe strada mea Sport Cultura Sanatate Timp liber Tribuna femeilor Descopera lumea

2021-Anul Goga, anul tinerilor oțeliți (XXXVI): morala furnicilor?- cultura materială! - statul nu e al țăranilor ci al domnilor! - Cultura presupune deci societatea?

Marius HALMAGHI 05.09.2021 20:48 190 vizualizari 0 comentarii

Gobiz KOREA
KOREAN B2B MARKETPLACE

În: *Tribuna*, 05 septembrie 2021